HANDLEIDING BUURTPREVENTIE

Gemeente Woensdrecht

Oktober 2026

Inhoudsopgave

Inleiding 3

1. Buurtpreventie binnen de gemeente Woensdrecht 4
   1.1 Wat is buurtpreventie? 4
   1.2 Wat is buurtpreventie niet? 4
   1.3 Taken en rollen 4
   1.4 Gedragsregels en afspraken 5
   1.5 Overlegstructuren 6
   1.6 Melden 7
   1.7 Financiën 8

2. Buurtpreventie lid worden 9
   2.1 Werving en selectie 9
   2.2 Toelichting cursussen 9
   2.3 Te volgen stappen 9
   2.4 Beëindiging samenwerking buurtpreventieleden 11

3. Belangrijke telefoonnummers en e-mail adressen 12

Bijlage 1: Intentieverklaring deelname buurtpreventieteam in de gemeente Woensdrecht. 13
   Deel 1 13

Bijlage 2: Intentieverklaring deelname buurtpreventieteam in de gemeente Woensdrecht. 14
   Deel 2 14

Inleiding

Sinds 2010 is de buurtpreventie actief binnen de gemeente Woensdrecht. De buurtpreventieleden zetten zich geheel belangeloos, goed herkenbaar met een geel hesje of jas, in voor de buurt. Daarbij wordt zeer intensief samengewerkt met de gemeente en andere partners. Ze zijn de ogen en oren in hun buurt. Ze houden toezicht in de straten, constateren onveilige situaties, onverlichte situaties of openstaande ramen of deuren.

In dit document worden alle belangrijke afspraken, gedragsregels, verantwoordelijkheden en richtlijnen besproken die op dit moment binnen het buurtpreventieteam gelden. Tevens is er een handige lijst met belangrijke telefoonnummers opgesteld, zodat in één oogopslag te zien is welke partners benaderd kunnen worden.

De meeste recente versie van de handleiding voor Buurtpreventie dateert uit 2017. Sinds 2017 hebben er echter een aantal belangrijke wijzigingen voorgedaan die aanleiding geven tot herziening van dit document. Zo zijn er in de gemeente momenteel 4 BOA's actief, hebben er verschuivingen plaatsgevonden in het takenpakket van de politie, is er een pilot weerbaarheid gestart, is er een nieuwe melding app en vindt de meeste communicatie plaats via whatsapp.

De handleiding biedt een handvat voor alle buurtpreventieleden, teamcoördinatoren en (externe) partners. Het is een dynamisch document wat periodiek bijgesteld kan worden wanneer nodig.

1. Buurtpreventie binnen de gemeente Woensdrecht

1.1 Wat is buurtpreventie?

Doel van buurtpreventie is het creëren en in stand houden van een veilige en leefbare buurt waarmee de sociale cohesie wordt verhoogd. Samen met de bewoners, politie en gemeente zorgen zij er voor dat bepaalde vormen van criminaliteit zoals vandalisme en verstoringen van de openbare orde, worden bestreden. Dit kan o.a. door extra op te letten en meer betrokken te zijn bij de straat of buurt waar men woont.

Binnen de gemeente Woensdrecht zijn vijf buurtpreventieteams actief. De teams zijn actief in de kernen:

- Hoogerheide
- Huijbergen
- Ossendrecht
- Putte
- Woensdrecht

De buurtpreventieteams lopen of fietsen op wisselende tijdstippen (niet alleen ’s avonds) in koppels door de buurt en houden ogen en oren goed open. De koppels spreken mensen op een respectvolle manier aan om hen te attenderen op onveilige situaties rondom de woning of op ongewenst gedrag. Door de goede samenwerking met de buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA’s) en jongerenwerk kan beginnende criminaliteit op tijd worden aangepakt en de leefbaarheid worden bevorderd. Het team geeft bijvoorbeeld ook tips om een inbraak te voorkomen. Op deze manier wil het buurtpreventieteam de veiligheid bevorderen zodat het aangenaam blijft in de buurt.

De teams worden aangestuurd en gecoördineerd door een teamcoördinator en worden door een gemeentelijk regisseur gefaciliteerd.

1.2 Wat is buurtpreventie niet?

Buurtpreventie heeft dus alles te maken met ogen en oren openhouden in uw eigen belang en dat van de directe omgeving. Het is zeker niet de bedoeling “controle” uit te oefenen of inbreuk te maken op het privéleven van anderen. Buurtpreventieleden zijn “gewone” burgers. Zij nemen geen enkel risico en hebben dezelfde taken en bevoegdheden als iedere andere bewoner.

1.3 Taken en rollen

Gemeentelijk regisseur:

- Is het aanspreekpunt voor externe partners en de teamcoördinatoren voor alles wat betrekking heeft op buurtpreventie.
- Initieert de coördinator-overleggen;Sluit per team aan bij een teamoverleg indien nodig in gezamenlijk overleg.
- Ondersteunt bij de werving en selectie van nieuwe leden en maatschappelijke stages in samenwerking met de BWI.
- Bestelt en levert materialen aan teamcoördinatoren. Onder andere: drukwerk van flyers, kleding, zaklampen, buurtpreventiepasjes en keycords.
- Behoudt het overzicht met betrekking tot financiën.
- Houdt een teamledenlijst bij.
- Stelt de handleiding buurtpreventie bij indien nodig.

De teamcoördinator:

- Houdt een lijst bij met alle teamleden van het buurtpreventieteam.
- Treedt op als eerste aanspreekpunt voor de teamleden en externe partners.
- Neemt deel aan de teamcoördinatorenoverleggen.
- Initieert teamoverleggen van het eigen buurtpreventieteam.
- Spreekt teamleden aan op hun gedrag en/of het niet nakomen van afspraken wanneer dit noodzakelijk blijkt.
- Coördineert de werving en selectie van nieuwe leden en/of leerlingen voor maatschappelijke stages.
- Inventariseert de behoefte aan opleidingen, cursussen, lezingen en/of andere bijeenkomsten en kijkt wat de mogelijkheden hierin zijn.

Een teamlid:

- Een teamlid is 18 jaar of ouder.
- Een teamlid is woonachtig in het dorp van het buurtpreventieteam.
- Een teamlid is integer, betrouwbaar en van onbesproken gedrag (potentiële kandidaten worden gescreend door de gemeente).
- Een teamlid heeft goede communicatieve vaardigheden.
- Een teamlid is herkenbaar op straat door middel van een gele opvallende parka en/of hesje en een buurtpreventiepasje.

De penningmeester:

- De penningmeester wordt, indien gewenst, door het buurtpreventieteam uit hun midden gekozen.
- Houdt de financiën voor het team bij en handelt overeenkomstig.

Het Buurtpreventieteam:

- Het buurtpreventieteam besteedt aandacht aan onveilige of verdachte situaties en aan:
  - Kapotte verlichting.
  - losliggende stoeptegels, gaten in de weg.
  - gevaarlijke begroeiing.
  - langdurig gesloten gordijnen.
  - kinderen die te laat alleen op straat zijn.
  - Illegaal gedumpt afval en graffiti.

- Het buurtpreventieteam kan personen tijdens een ronde aanspreken op hun gedrag.
- Het buurtpreventieteam respecteert de nachtrust van buurtbewoners.
- Het buurtpreventieteam geeft bijzonderheden aan richting externe partijen. Zij maken hiervan een melding via de “Zo gemeld” app. In dreigende situaties of acute nood wordt 112 gebeld.

1.4 Gedragsregels en afspraken

Naast de afspraken die benoemd zijn bij de taken van teamleden en teamcoördinatoren, zijn er binnen de buurtpreventieteams gedragsregels en aanvullende afspraken gemaakt. Deze worden in onderstaande paragraaf aangegeven.

Intentieverklaring
Bij aanmelding van een nieuw lid tekent het lid een intentieverklaring. In deze intentieverklaring zijn gedragsregels en afspraken opgenomen. Door het tekenen van de intentieverklaring tot deelname aan een buurtpreventieteam binnen de gemeente Woensdrecht zijn de teamleden akkoord gegaan met onderstaande gedragsregels en afspraken.

- Teamleden dragen tijdens het houden van toezicht een door de gemeente beschikbaar gesteld veiligheidshesje of parka met daarop de tekst: buurtpreventie.
- Teamleden dienen zich te onthouden van de toepassing van geweld, geweldsmiddelen of provocerend gedrag.
- Teamleden nuttigen geen alcoholhoudende drank of geestverruimende middelen voor of tijdens de ronde.

- Teamleden nemen direct contact op met de politie in geval van dreigende escalatie alsmede bij constateringen (heterdaad) van vandalisme/vernieling of andere strafbare feiten zoals openlijke geweldpleging en mishandeling.
- Teamleden zijn veplicht deel te nemen aan de basiscursus buurtpreventie
- Teamleden houden zich aan de wet.
- Teamleden houden zich in geval van een calamiteit aan de instructies gegeven door de politie en/of gemeente.
- Teamleden dienen de aan hen uitgereikte materialen en goederen bij beëindiging van het lidmaatschap binnen twee weken in te leveren bij de coördinator van het team.
- Teamleden gaan akkoord met de afspraken die zijn vastgelegd in de handleiding “buurtpreventie gemeente Woensdrecht”.

Inspanningsverplichting buurtpreventieleden
Van de buurtpreventieleden wordt een minimale inspanningsverplichting op het gebied van het lopen/fietsen van rondes verwacht. De minimale inspanningsverplichting is door de verschillende teams gesteld op minimaal 2 keer per maand lopen danwel fietsen.

Consequenties niet houden aan gemaakte afspraken/gedragsregels
Wanneer blijkt dat een lid zich niet houdt aan een gemaakte afspraak, zal hier met de teamcoördinator (of diens plaatsvervanger) een gesprek over gevoerd worden. De uitkomst van het gesprek wordt, zo nodig, op schrift gesteld door de teamcoördinator (of diens plaatsvervanger) en in kopie aan het teamlid overhandigd. Wanneer na twee maanden geen verbetering heeft plaats gevonden zonder legitieme reden, kan besloten worden om de samenwerking met deze persoon te beëindigen.

Vrijwilligersverzekering
De gemeente Woensdrecht heeft voor haar vrijwilligers de VNG Vrijwilligerspolis afgesloten.
De VNG Vrijwilligerszekering verzekert risico’s die direct verband houden met de vrijwilliger en het werk dat gedaan wordt. Op www.woensdrecht.nl/vrijwilligersverzekering kunt u informatie hierover nalezen.

1.5 Overlegstructuren

Binnen de buurtpreventie vinden op verschillende niveaus overleggen plaats. Onderstaand een overzicht van de overlegstructuren.

Binnen een buurtpreventieteam
De teamcoördinator zal met een bepaalde frequentie overleggen voeren met het team. Wanneer daar behoefte aan is, kan de teamcoördinator de gemeentelijk regisseur, de wijkagent, de jongerenwerker, de boa of de servicelijn uitnodigen om aan te sluiten bij het overleg. De gemeentelijk regisseur zal indien nodig bij een teamoverleg aansluiten om te inventariseren hoe het volgens de teamleden gaat met het team en of er zaken zijn die in de samenwerking met andere partners goed gaan of juist verbeterd zouden kunnen worden.

Coördinatorenoverleg
Eens in het half jaar vindt er een gezamenlijk overleg plaats met alle teamcoördinatoren en de gemeentelijk regisseur (voorzitter). Tijdens het overleg zijn er een aantal vaste punten op de agenda. Zo wordt er elk overleg gesproken over de voortgang binnen de teams, stand van zaken budgetten teams, wordt er in gegaan op klachten, meldingen en andere opvallende zaken binnen de verschillende kernen en wordt de behoefte van werving en opleidingen bezien.

Minimaal 1 keer per jaar vindt er een integrale actie plaats (“voetjesactie”) waar onder andere de burgemeester bij aansluit.

Maatwerk

Indien zich omstandigheden voordoen waarin deze Handleiding niet voorziet zal door de regisseur, zo nodig in overleg met de betreffende coördinator, worden gehandeld naar bevind van zaken. Daarbij rekening houdend met het vigerende gemeentebeleid.

1.6 Melden

De buurtpreventie heeft een belangrijke signalerende rol in de kernen. Hieronder is uitgelegd hoe signalen doorgegeven kunnen worden aan de juiste partij.

De gemeente Woensdrecht
De gemeente is verantwoordelijk voor het leefbaar en schoonhouden van de openbare ruimte. De 'openbare ruimte' is een verzamelnaam voor de plekken die wij allemaal gebruiken. Zoals pleinen, wegen, sportvelden en parken. Het zijn openbare plekken. Daarom is het belangrijk dat die plekken veilig en netjes zijn.

Signaleert u iets verdachts of een situatie die hinderlijk is of overlast geeft? Geef dit dan door aan de gemeente.

Meldingen openbare ruimte en/of overlast
App: U kunt uw melding het meest eenvoudig doorgeven via de app “Zo gemeld”. U kunt dan eenvoudig de locatie doorgeven en een foto meesturen. U kunt deze app gratis downloaden in de Apple App store en Google Play store. Registreer uzelf eenmalig om snel meldingen te doen.

Internet: melden via internet kan ook. Maak uw keuze op www.woensdrecht.nl/iets-melden en vul uw gegevens in.

Telefoon: Lukt het niet via internet of de app? Dan mag u (tijdens kantooruren) ook bellen naar de servicelijn op telefoonnummer 14 0164.

De gemeente behandelt uw melding binnen 5 werkdagen. Dit betekent niet dat de situatie dan ook opgelost is. Soms is daar meer tijd voor nodig.

Meldingen openbare verlichting
Een melding over de openbare verlichting kan direct gemeld worden aan SWARCO via het emailadres csd@swarco.com.

Als u een storing per mail aan CSD@swarco.com wilt melden dan dient u de volgende gegevens van de lichtmast door te geven:

- Locatie (kern en straatnaam)
- Lichtmastnummer (staat op iedere lichtmast)
- Aard van de melding

Politie Zeeland -West Brabant:
Elke kern heeft zijn eigen wijkagent. De wijkagent probeert zich zo goed mogelijk in te zetten voor de kern waar hij voor verantwoordelijk is. Zaken die door de buurtpreventie worden geconstateerd en voor de wijkagent van belang kunnen zijn, worden door de teamcoördinator met de wijkagent besproken.

Meldingen voor de politie
Telefoon: via het nummer 0900-8844
Anoniem: via Meld misdaad anoniem (meldmisdaadanoniem.nl of tel 0800-7000). U kunt anoniem een melding doen wanneer u liever niet heeft dat uw naam in het politierapport wordt genoemd.

Brede welzijnsinstelling (BWI):
Jongerenwerker:
Mochten er problemen zijn met jongeren, dan kan dit altijd gemeld worden bij de jongerenwerker van de BWI.

1.7 Financiën

Elk buurtpreventieteam heeft een eigen budget. Per 01-01-2027 bestaat dit budget uit een basisbijdrage van € 250,- en een bedrag van € 30,- per lid. Deze bedragen worden vanaf 2028 jaarlijks geïndexeerd met de consumentenprijs index (cpi).
Dit budget is beschikbaar om jaarlijks activiteiten van te organiseren of zaken die voor het team noodzakelijk zijn te betalen (denk hierbij aan bijvoorbeeld onkosten vergaderingen en batterijen). Het bedrag wordt jaarlijks aan het begin van het kalenderjaar gestort op de bankrekening van de penningmeester van het desbetreffende buurtpreventieteam. Over de ontvangen gelden wordt jaarlijks verantwoording afgelegd over het afgelopen jaar.Die door de gemeente en de teamcoördinator van het desbetreffende buurtpreventieteam moet worden ondertekend. De financiële verantwoording zal worden besproken in het teamcoördinatorenoverleg.de bestaande budgetten worden

Daarnaast heeft de gemeente budget om cursussen, de website, give aways, drukwerk en goederen zoals jassen en hesjes te bekostigen. Het bestellen van deze zaken wordt gedaan door de gemeentelijk regisseur.

2. Buurtpreventie lid worden

2.1 Werving en selectie

Buurtpreventieteams worden opgezet vanuit het eigen initiatief van de buurtbewoners. Iedere inwoner van de gemeente Woensdrecht kan lid worden van een buurtpreventieteam. Integriteit,betrokkenheid en vertrouwen zijn belangrijke aspecten. Om de positie van het team in de buurt te kunnen waarborgen dienen leden van het team zich aan een correcte gedragscode te houden. Bij aanmelding wordt vooraf gecheckt of door de deelname van het betrokken lid de eerder vermelde aspecten niet in het geding komen.

De maatschappelijk makelaar van de BWI ondersteunt bij de uitvoering van het wervings- en aannamebeleid. Deze zal bij de intakegesprekken deelname aan een buurtpreventie team aan de orde brengen en geïnteresseerde vrijwilligers in contact brengen met de betreffende teamcoördinator. Er staat voor alle kernen een standaard vacature open voor buurtpreventieleden.

Nieuwe leden melden zich bij de teamcoördinator van de het buurtpreventie team in zijn/of haar kern. De teamcoördinator laat hen een volledige intentieverklaring invullen. Deze intentieverklaringen worden ingeleverd bij de gemeentelijk regisseur. Hierop wordt de kandidaat door de gemeente uitgenodigd voor een screeningsgesprek.

2.2 Toelichting cursussen

Basiscursus Buurtpreventie
Van een potentieel lid van een buurtpreventieteam wordt verwacht dat deze de basiscursus buurtpreventie met succes doorloopt.
De basiscursus buurtpreventie neemt twee avonden in beslag. Doel van de basiscursus:
De cursist is in staat om communicatieve vaardigheden op een zo efficiënt mogelijke manier in te zetten en stressvolle situaties bij zichzelf en anderen herkennen en weet hoe hier op een adequate manier mee omgegaan kan worden. Daarnaast is de cursist na de cursus op de hoogte van de bevoegdheden die men als buurtpreventielid mag toepassen.

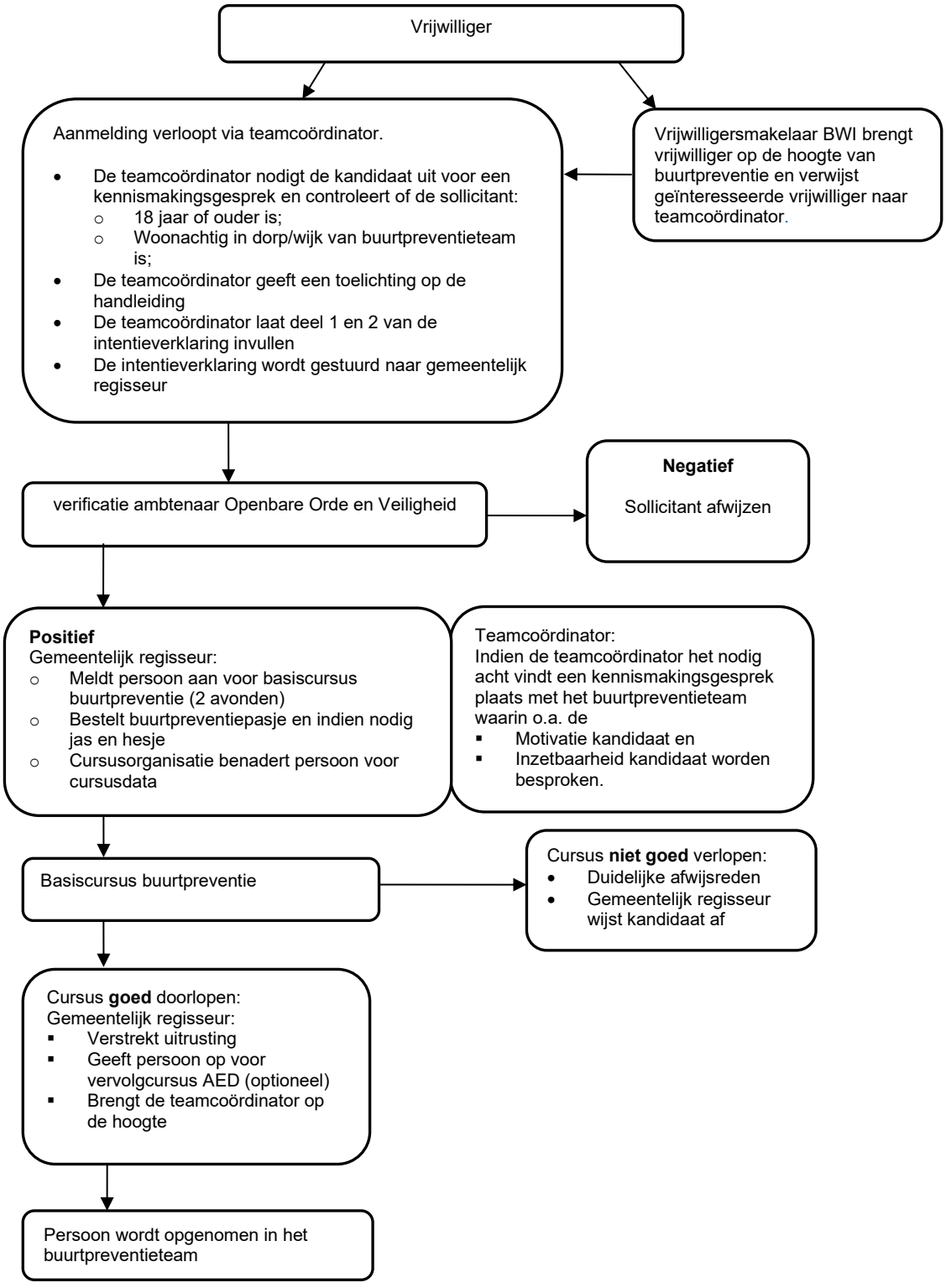
Specifieke leerdoelen van de cursus:
- De cursist kan de sterke en zwakke kanten van zijn/haar communicatie benoemen;
- De cursist kan een analyse maken van het eigen gedrag in een moeilijke situatie en kan de consequenties van het gedrag daarbij benoemen;
- De cursist kan emoties en inhoud scheiden;
- De cursist kan emoties adequaat reduceren en overgaan tot de zakelijke gespreksvoering;
- De cursist kan adequaat grenzen stellen zonder de relatie te schaden;
- De cursist kan actief luisteren;
- De cursist kan een ik-boodschap hanteren;
- De cursist kan een slecht nieuws gesprek voeren;
- De cursist weet welke vormen van agressie bestaan;
- De cursist weet hoe om te gaan met agressie;
- De cursist is geïnformeerd over de bevoegdheden, burgerarrest en eigenhandig optreden.

Wanneer de basiscursus buurtpreventie positief is afgerond kan men starten met de buurtpreventie werkzaamheden.

Cursus reanimatie/aed
Naast de basiscursus buurtpreventie is het mogelijk om de reanimatie/aed cursus te volgen. Het is als buurtpreventielid niet verplicht om deze cursus te volgen, maar het wordt wel sterk aangeraden. De teamcoördinator zal het nieuwe lid op de mogelijkheid attenderen en het nieuwe lid motiveren om de cursus te volgen.

2.3 Te volgen stappen

Voordat een kandidaat als volwaardig buurtpreventielid kan optreden, doorloopt hij/zij onderstaand schema.

De gemeentelijk regisseur zal het nieuwe lid na het succesvol afronden van de basiscursus, uitnodigen op het gemeentehuis om de uitrusting op te halen (jas, hesje, zaklamp, notitieboekje, pen) en een buurtpreventiepasje. De teamcoördinator wordt op de hoogte gesteld van de uitreiking van de uitrusting. In de intentieverklaring wordt aangegeven dat bovengenoemde goederen eigendom blijven van de gemeente Woensdrecht en dat bij beëindiging van deelname binnen 14 dagen bovengenoemde goederen ingeleverd dienen te worden bij de coördinator van het buurtpreventieteam.

2.4 Beëindiging samenwerking buurtpreventieleden

Bij beëindiging van de samenwerking neemt het buurtpreventielid een termijn van 4 weken in acht. In overleg kan hiervan worden afgeweken. De BWI neemt ook een opzegtermijn van 4 weken in acht. Het beëindigen van de samenwerking en daarmee dus de inzet voor een buurtpreventieteam dient door het buurtpreventielid gemeld te worden bij de teamcoördinator. De teamcoordinator geeft dit per mail door aan, de BWI en de gemeentelijk regisseur. De vrijwilliger zal de lopende activiteiten zorgvuldig overdragen dan wel afronden.

Vervolgens zal door de gemeente een brief geschreven worden waarin het beëindigen van de samenwerking wordt bevestigd. In de brief zal men verzocht worden binnen 14 dagen na beëindiging van de samenwerking de in bruikleen zijnde materialen te retourneren naar de teamcoördinator. De teamcoördinator zal de materialen retourneren aan de gemeentelijk regisseur.

3. Belangrijke telefoonnummers en e-mail adressen

Gemeente Woensdrecht:

Regisseur buurtpreventie gemeente

E-mail: buurtpreventie@woensdrecht.nl

Meldingen openbare ruimte en/of overlast

Via de app « zo gemeld »

www.woensdrecht.nl/iets-melden

Contact servicelijn

Tel: 14 – 0164

Calamiteiteninfolijn: 0800 - 020 20 10

Kapotte straatverlichting? Mail SWARCO:

CSD@swarco.com de volgende gegevens

- Locatie (kern en straatnaam)
- Lichtmastnummer (staat op iedere lichtmast)
- Aard van de melding

BWI:

Tel: 0164-672049

Politie Midden en West Brabant:

Tel. 0900-8844

Contact formulier: https://www.politie.nl/mijn-buurt/wijkagenten/lijst?geoquery=woensdrecht Meld Misdaad Anoniem: www.meldmisdaadanoniem.nl of tel 0800-7000

Bijlage 1: Intentieverklaring deelname buurtpreventieteam in de gemeente Woensdrecht.

Deel 1

Achternaam:

Voorna(a)m(en):

Adres:

Postcode/Woonplaats:

Geboortedatum:

Geboorteplaats:

Telefoonnummer: *Thuis:* *Mobiel:*

E-mail:

Ondertekend op:

datum: …… te ……..

handtekening: ……

Bijlage 2: Intentieverklaring deelname buurtpreventieteam in de gemeente Woensdrecht.

Deel 2

Door ondertekening van deze verklaring verklaart:

Achternaam:

Voorna(a)m(en):

Kledingmaat:

Buurtpreventieteam van de kern/wijk:

Dat hij/zij deelneemt aan een buurtpreventieteam in de gemeente Woensdrecht en zich zal houden aan de volgende gedragsregels:

- Teamleden dragen tijdens het houden van toezicht een van gemeentewege beschikbaar gesteld veiligheidshesje of parka met daarop de tekst buurtpreventie.
- Teamleden dienen zich te onthouden van de toepassing van geweld, geweldsmiddelen of provocerend gedrag.
- Teamleden nuttigen geen alcoholhoudende drank of geestverruimende middelen voor of tijdens de te lopen rondes
- Teamleden dienen in geval van dreigende escalatie alsmede bij constateringen (heterdaad) van vandalisme/vernieling of andere strafbare feiten zoals openlijke geweldpleging en mishandeling onverwijld contact op te nemen met de politie
- Teamleden zijn bereid deel te nemen aan de basiscursus Buurtpreventie.
- Teamleden houden zich aan de wet.
- Teamleden dienen zich in geval van een calamiteit te houden aan de instructies gegeven door de politie en/of gemeente.
- Teamleden dienen aan hen uitgereikte materialen en goederen bij beëindiging van de werkzaamheden binnen twee weken in te leveren bij de coördinator van het team.
- Deelnemer gaat akkoord met de afspraken die zijn vastgelegd in de handleiding “buurtpreventie gemeente Woensdrecht”.

Ondertekend op:

datum: …… te ……

handtekening: ……